

Nr 669

Av herr Börjesson i Glömminge m. fl., om varudeklarationsplikt
i fråga om livsmedel.

(Lika lydande med motion nr 552 i Första kammaren)

I den allmänna debatten framkommer ofta belägg för behovet av en allmän varudeklaration å de saluförda livsmedlen liksom också å andra för hushållen avsedda varor. Den variationsrikedom, som numera kan sägas känneteckna varuframställningen, i förening med de ofta konsumtionsstimulerande varunamnen gör att den stora allmänheten mera sällan har möjlighet att enbart genom varans benämning bilda sig en uppfattning om vad den får för sina pengar.

Det bestrides icke att aktningsvärda försök gjorts och alltjämt göres för att genom en på frivillig anslutning grundad upplysningsplikt för tillverkarna söka komma till rätta med frågorna. Obestridligt torde emellertid vara att man inom många och betydelsefulla områden icke kommit till rätta med problemen. Det göres också gällande, att den kontroll, som sålunda utövas, icke är tillräckligt omfattande och i huvudsak vilar på ett av tillverkaren givet löfte att han svarar för att de uppgifter, som han lämnar om varan, är riktiga.

Av den allmänna debatten måste man bibringas den uppfattningen att vad sålunda åtgjorts och som nämnts alltjämt åtgöres icke är tillräckligt. Vad vi behöver, säges där, är en av staten ålagd uppgiftsskyldighet kombinerad med kontroll över att skyldigheten fullgöres.

Vår hittillsvarande lagstiftning om livsmedel är livsmedelsstadgan. Samtidigt som den har till utgångspunkt att åstadkomma sådana åtgärder och anordningar hos tillverkare och försäljare att hälsovådliga eller direkt olämpliga livsmedel icke saluhålles ger den allmänheten ännu ett skydd för kvaliteten på så sätt att vissa varubeteckningar är reserverade för varor med viss sammansättning. Härmed har följt att varor med annan sammansättning icke får saluhållas under dessa beteckningar. Att märka är emellertid att krav i det senare fallet icke uppställs i livsmedelsstadgan på sammansättningen utöver vad som generellt erfordras eller sålunda att varan icke är hälsovådlig eller direkt olämplig. Såsom exempel och särskilt anmärkningsvärt kan härvid erinras om att samtidigt som benämningen smör är reserverad för vara, som innehåller viss kvantitet mjölkfett, benämningen margarin är reserverad för varje till människoföda avsedd smörliknande vara, i vilken ingår annat fett än mjölkfett. Ett annat exempel och icke mindre anmärkningsvärt är benämningen glass. Medan »gräddglass» är re-

serverat för klass, som innehåller viss minsta kvantitet mjölkfett, får benämningen glass användas för varje annan glass alldeles oavsett det använda fettet. Jämväl andra exempel finnes på nu anförda förhållanden.

Vad nu i korthet påpekats — i övrigt kan hänvisas till pressen, där starka belägg ofta anföres för ett bättre förhållande inom det hithörande området — föranleder uttalande om angelägenheten av att varudeklarationsfrågan måtte bli föremål för en skyndsam översyn i riktning mot införandet av bestämmelser, som säkerställer för allmänheten att den erhåller upplysning om sammansättningen av de varor, speciellt livsmedel, som saluhålles i den allmänna handeln. Skulle det befinnas att en så vid översyn lämpligen bör anstå synes i varje fall utredning erforderlig rörande vissa livsmedel så att åtminstone för dessa varudeklarationsplikt genomföres, säkerställd genom effektiv kontroll.

Med hänvisning till det anförda hemställas,

att riksdagen måtte besluta hemställa hos Kungl. Maj:t om skyndsam utredning och förslag till riksdagen rörande allmän varudeklarationsplikt i fråga om framför allt livsmedel och i varje fall i fråga om sådana livsmedel, som framträder bredvid varandra men där varans sammansättning är helt fri för den ena varan, exempelvis smör—margarin samt gräddglass—glass.

Stockholm den 26 januari 1963

Fritz Börjesson

i Glömminge

Harry Wahrendorff

Emil Elmwall

Arne Magnusson

i Nennesholm

Einar Larsson

i Borrbý